

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.06.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Труд

✓ **Златанова: Изоставаме с еврофондовете**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=2040086>

България е застрашена да бъде сред последните в ЕС по усвояване на евросредствата в периода 2007 - 2013 г. Освен това изоставаме с подготовката за следващия период, който започва догодина. Това каза вицепремиерът и министър на правосъдието Зинаида Златанова пред БНР.

“Заради натрупани проблеми с планирането на бъдещите разходи, спешно трябва да защитаваме парите, които очакваме за периода 2014 - 2020 г.”, заяви Златанова. Според нея основният проблем бил липсата на приоритети, в които да бъдат инвестирани новите еврофондове. “Няма никаква стратегическа посока, която да е зададена в миналите 2 - 3 г. Няма базови визии в сектори като здравеопазване и образование”, коментира вицепремиерът.

“Това е несериозно. Този коментар освен недобронамереност към работата на администрацията и неправителствения сектор показва и незнание. Г-жа Златанова да прочете изготвените документи в Министерския съвет. Това сигурно ще отнеме време, защото става въпрос за 400 - 500 стр.”, коментира бившият министър по управление на средствата от ЕС Томислав Дончев.

Той припомни, че има стратегия за развитието на България до 2020 г. България беше и сред първите страни, които изпратиха в Брюксел работен вариант на споразумението за партньорство. Дори започна писането на третата му версия. Според Дончев изказването на Златанова е лош сигнал към ЕК.

✓ **Държавата ще печели по-малко от фирмите си**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=2042584>

От следващата година държавните дружества може да плащат по-малко дивидент за бюджета, когато са на печалба. Това стана ясно от думите на премиера Пламен Орешарски в интервю за "Дарик" вчера. Той обясни, че се обмисля да бъде намален процентът на задължителния дивидент, който фирмите с повече от 50% държавно участие трябва да отчисляват за бюджета. В момента те превеждат към хазната 80 на сто от печалбата си. Орешарски не се ангажира с колко може да бъде свален прагът на дивидента.

За последен път отчисленията бяха променени от бившия финансов министър Симеон Дянков през 2010 г., когато той ги вдигна от 50 на 80%. Според Орешарски чрез намаляване на задължителния дивидент, фирмите ще разполагат с повече средства и ще могат да инвестират. Това важи и за енергийните предприятия, част от които по думите на премиера са "декапитализирани".

"Пари в държавните дружества трябва да се оставят само срещу реформи и с уверение, че няма да бъдат харчени за безумни проекти като АЕЦ "Белене", коментира пред "Труд" икономистът от "Отворено общество" Георги Ангелов. Той допълни, че "не е тайна, че в момента държавните предприятия се управляват лошо". "Задължително трябва да има при какви условия се отпускат тези средства, особено в енергетиката. Предприятията там са като черна дупка за парите", обясни Ангелов. На подобно мнение е и икономистът от "Индъстри уоч" Лъчезар Богданов.

"Очевидно няма универсален отговор колко точно пари трябва да бъдат оставени в държавните компании. Някои от дружествата наистина се нуждаят от средства, за да инвестират, други не", каза Богданов. Той допълни, че особено в енергетиката това не би помогнало на губещите предприятия, защото те работят на загуба и по принцип не отчитат дивиденди.

Така пари ще се натрупат в дружествата, които така или иначе печелят.

Според финансовата статистика за миналата година държавните предприятия са превели на бюджета 276 млн. лв., при 174 млн. през 2011 г. Дружеството, което дава най-много, е Българският енергиен холдинг.

Вестник Стандарт

✓ **Променят закони за фалшивите фактури**

http://www.standartnews.com/biznes-biznes/promenyat_zakoni_za_falshivite_fakturi-191557.html

София. Законови промени готвят депутати заради източването на ДДС с фалшиви фактури. Червени народни представители искат да бъдат коригирани конкретни текстове в Наказателния и Данъчно-процесуалния кодекс, така че ромите, търгуващи с фалшиви документи, да носят наказателна отговорност. Преди ден екип на "Стандарт" разкри схема за продажба на фалшиви документи, които се използват от служители на частни фирми и чиновници за осребряване на несъществуващи разходи.

"Целта на промените е да бъде криминализирана продажбата на попълнените от продавача фактури или други документи, ощетяващи хазната. В момента продажбата на наполовина попълнена фактура например не се води

престъпление по НК, а само административно нарушение по Данъчно-процесуални кодекс. Тази вратичка се използва от адвокатите, които винаги изтъкват т.нар. търговци на фактури, обясниха депутати.

Ден след разследването на "Стандарт" от МВР пък съобщиха, че вече работи специално, което ще бори измами край стоковия базар "Илиянци". Целта на полицаите е да правят постоянни проверки, както и да търсят организаторите на фалшификациите. Освен документните измами униформените ще дебнат и за продажба на контрабандни стоки, както и за незаконна обмяна на валута.

Междувременно от НАП пък съобщиха, че се опитват да ограничат до минимум точенето на ДДС от хазната с фалшиви фактури. Данъчните твърдят, че преди да се върне ДДС всяка фактура се проверява и се сравнява с данните от подаваните всеки месец дневници за покупките и продажбите от всички, регистрирани по ДДС фирми. Ако една фирма издаде фактура и касова бележка към нея, но не я регистрира в дневника за продажбите, данъчните няма да я признаят. А ако регистрира фактурата и в дневника си, ще възникне задължение да внесе ДДС в хазната. В резултат, ако данъкът не бъде внесен, фирмата, която пише фактурата, ще си навлече ревизия, а данъчните пак няма да върнат ДДС. Затова според бирниците схеми с фалшиви фактури не може да се ползват за източване на ДДС. Фалшивите документи може да се използват само от чиновници, които получават пари за дрехи и им трябва бележка, че са ги похарчили за това.

✓ **Златанова: Надбягваме се с времето за парите от ЕС**

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-06-08&article=453755>

Не сме готови за новия бюджетен период от 2014 до 2020 г., каза правосъдният министър Зинаида Златанова пред БНР. Според нея сумата, която страната ще договори, не е толкова важна, защото не можем да усвоим и договорените пари за изтичащия вече период. "Няма никакво приоритизиране, което да наследя, няма никаква стратегическа насока, създадена през изминалите 2-3 години. Няма и базови визии в сектори като здравеопазване и образование, на които да стъпим и да убедим Брюксел, че ще усвоим правилно средствата", смята министърът. Според нея страната не е подготвена с обосновка, приоритети за изразходването на средствата от новия програмен период. Сега отново трябва мълниеосно да защитаваме интересите си и да се надбягваме с времето, заяви Златанова.

✓ **Искам да съм министър на труда, а не на помощите**

<http://www.standartnews.com/mneniya-intervyuta/iskam-da-sam-ministar-na-truda-a-ne-na-pomoshtite-191520.html>

Таксите при стартиращ бизнес да се събират след година, предлага Хасан Адемов

Седмица, откакто е министър на труда и социалната политика, Хасан Адемов все още не е седнал на отреденото му в кабинета кресло. "Нямам намерение и да сядам", казва той. И обяснява, че ползва кръглата маса за срещи в кабинета си или съседната заседателна зала. "Не искам да се вземам на сериозно, току-виж съм се главозамаял", обяснява дългогодишният депутат от ДПС. "Усещането, че си велик, е контрапродуктивно, както за самия човек, така и за системата, която управлява", допълва Хасан Адемов.

- Г-н Адемов, през целия си мандат ли ще избягвате да седнете на министерския стол?

- Министерският стол не е важен. Много по-важно е какво правиш и с каква отговорност. Че е горещ този стол, всеки знае. Че това е най-трудният сектор - също. Той обхваща не само целия живот на един човек, но и периода, преди да се роди и след смъртта му. Защото започваме да плащаме на бременните, след това за раждане, майчинство, за отглеждане на деца, за ученици, студенти, безработни, за болест, за трудова злополука, за пенсия, за смърт и наследствени пенсии. Затова е тежък секторът и очакванията са големи. Ще се старая ефективно да използвам възможностите, които ми предоставя този пост.

- Как си представяте вашата роля - повече като министър на труда или като министър на социалната политика?

- Трудът, разбира се, е част от социалния вектор, но много ми се ще да съм министър на труда. Убеден съм, че за да има резултати в социалните политики, всичко трябва да минава през икономически растеж и заетост, по-голяма производителност на труда и по-високи доходи. А те са в основата на по-високи приходи в осигурителната система и оттам на по-добро ниво на социална защита. Илюзия е да смятаме, че с ниски доходи и заетост може да реализираме политики, които да удовлетворяват всички.

- Заявихте, че Кодексът на труда трябва да се промени, за да стимулира бизнеса да разкрива повече работни места. Какви промени смятате, че трябва да се направят?

- Кодексът на труда е трудовата конституция, която трябва да балансира интересите на работодателите и работниците. Но преди да отговоря на този въпрос, искам да кажа, че категорично не приемам Министерството на труда и социалната политика да бъде в пряка зависимост от Министерство на финансите. И министърът на финансите на един остатъчен принцип да финансира всички политики в социалния вектор. По дефиниция той казва: "Няма пари", а министърът на труда: "Дай повече пари". Алгоритъмът трябва да бъде променен. Трябва да има връзка между социалното министерство с тези на икономиката, транспорта, земеделието, здравеопазването. И бизнесът, който трябва да разкрива работни места, заедно с тях, да разгърне интегрирани секторни хоризонтални политики с мултиплициращ ефект и крайна цел по-висока заетост и доходи.

Тогава финансовото министерство вече ще има грижа единствено да осигури финансиране за социалното подпомагане, а не други и за политики. Защо трябва да има промени в трудовото законодателство? Защото трудът вече е по-различен, изисква по-гъвкави форми на наемане, на освобождаване, на почасова работа и заплащане, по-добри възможности за самонаемане и по-лесна регистрация за стартиране на бизнес. Хитът на тази предизборна кампания бяха малките и средните предприятия. Да видим какво се случва с предприемач, който сега стартира като едноличен търговец. Ние му искаме уникални разрешителни - енерго, пожарна, ХЕИ, всички възможни институции се изсипват на главата му и той плаща ли плаща, за да започне бизнес. Трябва да направим крачка към това да го облекчим. Например - ако

отвориш кафене, няма начин да не отговаряш на изискванията за безопасност на храните, но всички други регистрационни, лицензионни и всякакви режими може ги разсрочим във времето. Да кажем на 6-ия месец или на първата година от работата този предприемач, когато вече е стъпил на краката си, да започне да си плаща стартовите разходи. Защото сега, докато получи всички разрешителни, вече е съсипан от административния натиск и не може да се развива. Това е съвсем сурова идея, която смятаме да развием. Ако можем да направим тази крачка, мисля, че ще можем да се преборим със сериозните проблеми на пазара на труда.

- Сега много се говори за административния натиск върху бизнеса. Това означава ли, че ще се разхлаби контролът върху дейността му?

- Разбира се, че трябва да има контрол. Но трябва да е достатъчно деликатно организиран, така че бизнесът да не усеща върху себе си тежестта на административноконтролната система, понякога с нечисти цели. От друга страна, трябва да се гарантира спазването на правата на работниците. Деликатен е балансът между тези два подхода, но трябва да се намери. Защото усещането в бизнеса за преднамерен натиск е налице, и то трябва да се премахне, без да се навреди на естествените контролни функции. Но не трябва да изхождаме от презумпцията, че предприемачът е нарушител.

- Каква ще е позицията ви в дебата за определянето на минималната работна заплата. Според вас от какви фактори трябва да зависи?

- Минималната работна заплата е оценка за неквалифициран труд, която покрива най-належащи нужди. От тази гледан точка трябва да е над официалната линия на бедност. Другият индикатор е средната работна заплата, както и инфлацията. Всички индикатори, които трябва да влязат в механизма на определяне на минималната работна заплата, трябва да са обективно измерими. Иначе означава да погледнем тавана и да кажем: "Толкова имаме възможност". Цената на труда също е много важна. Трябва да се види дали минималната цена на труда съответства на производителността и какъв процент от принадлежния продукт е цената на труда. В рамките на тристранния съвет за сътрудничество ще коментираме всичко това, защото синдикати и работодатели са на различни позиции. Но трябва да намерим обективен механизъм, който всяка година да се прилага, независимо от волята на политиците. Защото те, както и синдикатите, се изкушават много често да посягат към този инструмент, понеже така е най-лесно. Това не е добър стил за правене на социална политика.

- И с пенсиите ли ще гарантирате, че вдигането им няма да зависи от волята на политиците?

- С пенсиите също трябва да има обективни критерии. Но за съжаление си позволяваме да ги побългарим. Швейцарското правило бе въведено в началото не със златното съотношение 50 на 50 от ръстовете на инфлацията и на средния осигурителен доход. Преди 2001 г. беше 75% ръст на инфлацията и 25% на осигурителния доход и тогава новоотпуснатите пенсии бяха много по-големи при едни и същи условия от старите. Другият вариант на побългаряване беше изобщо да няма швейцарско правило. Това също е принос в теорията на социалното осигуряване. Ще направим всичко възможно да прилагаме всяка година златното швейцарско правило. Дано и ние не стигнем до побългаряването му. Защото то в оригиналния си вариант е най-добро за нашите условия.

- Какво смятате за минималните осигурителни прагове? Брюксел отново ни критикува, че те са стопер за някои сектори и фирми със затруднения.

- Аз съм убеден, че там, където има договаряне, синдикатите и работодателите са достатъчно отговорни и стигат до съгласие, че в определени сектори увеличаването на минималните осигурителни прагове може да се застраши бизнеса на редица фирми. Най-добрият вариант е да има договаряне по всички професии и длъжности в даден бранш.

- А там, където няма договаряне, ще се намесите в определянето на тези прагове?

- Естествено, че там ще трябва да има намеса, но каква ще бъде тя, зависи от това кои са тези сектори. Да се запазят миналогодишните нива в тези случаи може би е правилен подход, но не бива в никакъв случай да изпаднем в опцията, че няма да ги пипаме само защото няма договаряне. Да не забравяме, че това са и възможности за планиране на приходи в бюджета.

- Премиерът обяви, че приетите мерки за подпомагане на майките, първолаците и хората на енергийни помощи са част от стабилизиращия социален пакет. За кои други групи се мисли за повишаване на помощите?

- Не гледайте на този стабилизиращ пакет, като на нещо, което слага етикет, че това правителство отваря вратата за допълнителни разходи. Това правителство няма да раздава безконтролно парите на българския данъкоплатец. Ние сме убедени, че мерките към бизнеса са тези, които могат да променят изцяло картината. Защото, ако доминира елементът "подпомагане", това означава, че колкото повече се наливат пари в системата, толкова групите на социално подпомагане се разширяват, потребностите стават по-големи. Забележете в мярката за енергийно подпомагане, където са 270 000 лица и семейства, са и пенсионери, и самотно живеещи, и т.н. За първолаците пък няма подоходен тест, когато са с увреждания и с един жив родител. Т.е. достатъчно голяма е целевата група, която искаме да подготвим за есенно-зимния сезон. За другите групи нека подпомагането дойде по правилата на пазарната икономика, чрез подобряване на бизнес средата и конкуренцията, чрез повишаване на заетостта и доходите. Трябва да се откъснем от разбирането за работещи бедни.

- Как в тази политика се вписват детските надбавки? Да очакваме ли увеличаване на размера им или премахване на подоходния критерий за получаването им?

- Смятам, че тези пари трябва да попаднат в семействата, които имат най-голяма нужда от тях. Това са пари на всички данъкоплатци и трябва да бъдат ефективно използвани. Повечето от 80% от семействата у нас отговарят на критериите за получаване на тези надбавки. Достатъчно голям брой. В криза, според мен, подоходният критерий трябва да остане. А дали детските може да бъдат увеличени догодина, все още не сме стартирали бюджетната процедура и е трудно да се каже. Ще потърсим възможност, но засега е много трудно да се каже с колко, още повече че ситуацията с бюджета никак не е розова.

- Привърженик ли сте на семейното подоходно облагане?

- Все още от въвеждането на сегашното данъчно законодателство не са минали 10 г., за да дадем оценка дали е добро или лошо, увеличава ли инвестиционния поток, разполагаемия доход или не. На този етап не съм убеден, че семейното подоходно облагане може да доведе до по-добро качество. Това, което държа до подчертая, е, че смятам, че индивидуалните акции в социалната политика по принцип не са успешни. По-успешни са колективните и съгласувани политики.

✓ Замразяват възрастта за пенсиониране

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-06-09&article=453834>

Да не се пуши в малките кръчми, иска Орешарски

Възрастта за пенсиониране ще бъде временно замразена. Това обяви премиерът Пламен Орешарски. Той призна, че по тази мярка има разминаване между българското правителство и Еврокомисията. "Ще задържим увеличението на пенсионната възраст", отсече Орешарски. "Имаме много висока младежка безработица", мотивира се той пред Дарик радио. Според него всяко по-нататъшно увеличаване на годините за пенсиониране е натиск върху младежката заетост. Пламен Орешарски допълни, че продължителността на живот у нас е по-ниска от средноевропейските стойности. Министър-председателят заяви също, че в настоящите условия е важно да се отчитат доходите на родителите и помощите да имат целеви характер. Според премиера колкото и да бъде увеличена помощта за отглеждане на бебе, няма да е достатъчно.

"Парите за отглеждане на дете ще бъдат толкова, колкото позволят финансовите възможности през следващата година", каза той. И допълни: "Ще се опитаме да подпомогнем бюджетите на домакинствата с най-ниски доходи". Премиерът смята, че държавата трябва да подпомага семействата, които имат нужда от процедура ин витро. Орешарски призна, че е противник на тютюневия дим, но "трябва малко да смекчим този режим за пълна забрана за пушене на обществени места". Премиерът пуши, но смята, че не трябва да се връщаме към повсеместно пушене на обществени места. Според него в заведения, които не могат да бъдат разделени, не трябва да се дими.